

ידע לא ילידי בלשון שנייה: מקרה הסביל

איריס אלפי-שבתאי ודורית רביד
אוניברסיטת תל-אביב

מחקר זה בוחן ידע לא ילידי בלשון שנייה בקרב שתי קבוצות פרחי הוראה לאנגלית: סטודנטים אשר העברית היא שפתם הראשונה והעיקרית לעומת סטודנטים אשר האנגלית היא שפתם הראשונה והעיקרית. עקב מורכבותו ושכיחותו בהקשרי שיח גבוהים ולאור הבדלי השימוש בו בעברית ובאנגלית, נבחר מבנה הסביל כאמצעי לבחינת הידע הלשוני של פרחי ההוראה. מטלות המחקר המגוונות מרמת המשפט ועד לרמת השיח, סיפקו תמונה נרחבת ומלאה לגבי ידע הנבדקים באנגלית, וחשפו דפוסי הפקה והעדפה שונים לכל אוכלוסייה. בעוד שדוברי האנגלית הפיקו יותר מבני סביל בהקשרים של הורדת חשיבות מבצע הפעולה ויותר מבנים מדויקים בהקשרים הולמים, דוברי העברית, אשר הכירו פחות אופציות מבניות באנגלית וחסרו מכלול של ידע תקשורתית הנדרש מדובר מיומן, הפיקו פחות מבני סביל, יותר צורות שגויות ויותר מבנים מרחיקים השכיחים בעברית. ההבדלים בין שתי קבוצות הדוברים והממצאים לגבי ידע הסביל והשימוש בו מרחיבים את תפיסת הידע הנדרש מדובר המיומן ותורמים לחקר לימוד אנגלית והוראתה בישראל.

מילות מפתח: שפה שנייה, דובר לא ילידי, מבנה הסביל, שיח, דובר מיומן, הוראת אנגלית